

Til statsråd Lubna Jaffery**20. mars 2026****Statlig medfinansiering av talentutvikling og kokkekonkurranser**

Statlig medfinansiering av nasjonale kokkekonkurranser, talentutvikling og internasjonal konkurransedeltakelse i kokkefaget er avgjørende. I dag bæres dette arbeidet i stor grad av Norske Kokkers Landsforening (NKL) og Stiftelsen Norsk Gastronomi (SNG) Bocuse d'Or Norge. Uten mer forutsigbar finansiering vil det bli stadig vanskeligere å sikre at Norge kan stille fullverdig forberedt i internasjonale konkurranser som Bocuse d'Or, EM, VM og OL for kokkelandslag. I Danmark har man løst dette ved at den danske regjeringen vedtatt å gi 5,5 millioner danske kroner årlig til Bocuse d'Or Danmark og det danske kokkelandslaget, tilsvarende ca. 8,7 millioner norske kroner.

Konkurransene det her er snakk om, kan sammenliknes med toppidrett og andre elite satsninger innenfor kultur. Kandidatene forbereder seg i lang tid, med dedikerte treningskjøkken, omfattende testperioder og et støtteapparat av trenere, fagressurser og råvareleverandører. På samme måte som i idretten representerer deltakerne Norge internasjonalt, og prestasjonene bidrar til å styrke Norges omdømme og synlighet globalt. Kokkekonkurranser fungerer derfor som et nasjonalt talentutviklingssystem, hvor erfaring, teknikker og innovasjon utvikles og senere spres til hele mat- og måltidsbransjen. Når norske kokker hevder seg i verdenstoppen i gastronomiske konkurranser, løfter det ikke bare enkeltkokker, men hele kokke-Norge og nivået i norsk mat- og måltidsnæring.

Hovedbudskap

- En moderat statlig medfinansiering vil redusere økonomisk risiko, åpne deltakelsen og styrke kompetanseoverføringen i hele mat- og måltidsbransjen.
- Midlene skal utløse privat kapital – ikke erstatte den.
- Dette handler om strukturforbedring og kompetansebygging, ikke driftstilskudd.

Tre områder som styrker kokkefaget**1. Rekruttering – «Smak deg frem»**

Utdanningen av dyktige fagarbeidere er avgjørende for rekrutteringen til serveringsvirksomhetene og konkurransene. Det partssammensatte rekrutteringsprosjektet «Smak deg frem»-har vært et svært viktig løft for å øke interessen og innsøkingen til mat- og måltidsbransjen generelt og kokkefaget spesielt.

Prosjektets mål er bla. å:

- øke interessen for kokkefaget blant unge
- styrke rekrutteringen til fagutdanningene
- synliggjøre karrieremuligheter i mat- og måltidsbransjen

2. Nasjonale konkurranser og talentutvikling

Nasjonale kokkekonkurranser fungerer som talentutviklingssystem for bransjen.

Konkurransene bidrar til:

- utvikling av faglig toppkompetanse
- systematisk trening og kunnskapsdeling

- inspirasjon og faglig stolthet i bransjen

Dette skaper en kompetansemodell som løfter nivået i hele serveringsnæringen, ikke bare blant toppkokkene.

3. Internasjonale konkurranser

Norge har gjennom en årrekke oppnådd svært sterke resultater i internasjonale gastronomiske konkurranser som:

- **Bocuse d'Or**
- **Culinary Olympics** (OL for kokkelandslag)
- **Culinary World Cup** (VM for kokkelandslag)
- **Global Chef Challenge** (VM i re av World Association of Chefs' Societies)

Disse aktivitetene drives i dag av:

- privat næringsliv
- frivillig innsats
- betydelig økonomisk risiko for kandidater og arbeidsgivere

Utfordringene i dag

Deltakelse i nasjonale og internasjonale konkurranser innebærer:

- høy personlig økonomisk risiko
- betydelige indirekte kostnader for arbeidsgivere
- begrenset mulighet til å åpne talentprogrammene bredere

Systemet fungerer – men smalere enn det kunne gjort.

Hva vil endre seg med statlig medfinansiering?

Statlig medfinansiering vil ikke skape nye organisasjoner eller mer administrasjon, men gi tre konkrete forbedringer:

1. Redusert økonomisk risiko for de involverte

En del av trenings-, aktivitets- og utviklingskostnadene bæres i fellesskap.

Det betyr at alle vil ha de samme mulighetene til å delta i slike mesterskap – det skal være et bærende prinsipp i disse konkurransene.

2. Åpnet kompetansemodell

Erfaring og kunnskap fra konkurransene kan deles bredere i bransjen. Kompetansen løftes i hele næringen når Norge leverer topp prestasjoner i internasjonale konkurranser og vinner medaljer.

3. Økt stabilitet og forutsigbarhet

Offentlig medfinansiering gir bedre langsiktig planlegging og forutsigbarhet for arbeidet med talentutvikling, trening og deltakelse i internasjonale konkurranser.

Hvorfor er dette næringspolitikk?

Serveringsnæringen er en stor og voksende næring:

- Næringen forventes å passere 100 milliarder kroner i omsetning innen 2032
- Over 22 % av måltidene i Norge spises utenfor hjemmet

- 57 % oppgir at mat er viktig ved valg av reisemål (OsloMet 2023)

Kokkefaget er den sentrale videreforedlingskompetansen i denne verdikjeden.

Høy kompetanse blant kokker ved matproduserende kjøkken er også et velferdsgode for samfunnet, fordi måltidsopplevelsen er en viktig del av kultur, reiseliv og sosialt fellesskap.

Forslag

Vi oppfordrer Regjeringen til å etablere en moderat, årlig statlig medfinansiering på nivå med Danmark, øremerket:

- talentutvikling
- deltakelse i nasjonale og internasjonale konkurranser
- aktivitets- og treningsstøtte
- strukturert kompetansedeling i bransjen

Midlene skal:

- utløse privat kapital
- ikke erstatte privat finansiering
- måles på deltakelse og kompetansespredning
- bidra til å videreutvikle Norges posisjon som gastronomisk fyrtårn internasjonalt
- ikke brukes til generell drift

Med vennlig hilsen

Kristin Krohn Devold

Administrerende direktør NHO Reiseliv

Henrik Hamborg

Kompetansepolitisk rådgiver